

Exoten, ongewenste gasten in onze waterlopen

Meer en meer treffen we in onze streken uitheemse planten aan. Deze exoten doen het in onze beken bijzonder goed. Geen reden om te juichen, want het succes van deze soorten gaat vaak ten koste van onze eigen inheemse planten.

Grote waternavel, parelvederkruid en waterteunisbloem zijn de voornaamste soorten die we liever kwijt dan rijk zijn, omdat ze hinder en schade veroorzaken. De drijvende vegetatie vormt een gesloten mat waardoor het onderliggende water zuurstofloos wordt en vissen sterven. De waterafvoer wordt drastisch beperkt en de plantenmatten veroorzaken problemen aan sluizen en waterbeheersingsinfrastructuur.

De gemeente wil samen met de andere waterbeheerders de hinder van deze sterk woekerende soorten tot een minimum beperken. Dit kan alleen door een intensieve, continue bestrijding waarbij zeer voorzichtig te werk wordt gegaan.

Wat kan je zelf doen?

Wanneer je één van deze exoten aantreft vragen we je om dit zo snel mogelijk te **melden**. Dit kan **bij de gemeente**, milieudienst 050/28 91 25. De waterbeheerder zal dan een aangepaste bestrijding uitvoeren.

Maar ook in je eigen vijver is het oppassen geboden want de planten zijn nog steeds vrij te koop in tuincentra. Daarom ben je best extra waakzaam bij de inrichting van je vijver. Plant bij voorkeur inheemse planten aan. Zitten er toch probleemplanten in je vijver zorg er dan voor dat ze niet in andere vijvers, grachten of waterlopen terechtkomen. **Verwijder de planten uit de vijver en breng ze naar het containerpark maar dump ze zeker nooit in waterlopen!**

Hoe de planten herkennen?

Waterteunisbloem

Eerst drijvend; als het tapijt dicht genoeg is, schieten stengels op die tot een meter hoog kunnen worden.

De drijvende bladeren zijn rond tot spatelvormig met stomppuntige top en hebben opvallende witte wortels

Rode rechtopstaande takken met langwerpige bladeren en aan de toppen grote gele bloemen.

Grote waternavel

Glanzende bladeren, bijna rond met gekartelde rand, diameter 4 tot 10cm.

Drijvend op het wateroppervlak, bij grotere planten kunnen de bladeren 10 cm of meer boven het water uitsteken.

Verankerd aan de oeverlijn van waaruit ze cirkelvormige drijftillen vormen.

Parelvederkruid

Drijft vaak vanaf de oever in een halvecirkelvormig tapijt op het water.

De blauw-groenige bladeren boven het wateroppervlak zijn veervormig samengesteld en staan in kransen. Komt vaak voor in stilstaande wateren

Meer informatie kunt u eveneens verkrijgen via de milieudienst 050/ 28 91 25

Schadelijke organismen :

De bruine rat

De bruine rat heeft een ruige, grijsbruine pels, een stompe snuit, kleine ogen en oren en een dikke geschubde staart die korter is dan het lichaam. Deze dieren planten zich zeer snel voort gedurende het hele jaar. Ze hebben immers twee tot vijf keer per jaar een nest van een tot veertien jongen.

De bruine rat in het kort : Bruine ratten leven vooral op vochtige en donkere plaatsen zoals grachten, riolen, kelders, stallen. Ze worden heel vaak aangetroffen in de nabijheid van de mens. Het zijn alleseters die vooral granen verkiezen, maar zich ook tevreden stellen met etensresten en afval.

Schade : De bruine rat kan uitstekend graven en daardoor schade veroorzaken aan funderingen, taluds en oevers. De uitwerpselen van ratten kunnen voedselvoorraden bevuilden. Bovendien kunnen ze ook ziektekiemen overbrengen. De dieren kunnen ook vraat- en knaagschade veroorzaken aan houtwerk, PVC-buizen, elektrische leidingen, voedingsproducten, veevoerders en landbouwgewassen.

Omwillen van deze redenen is **de bruine rat opgenomen in een lijst van schadelijke organismen**. Dat betekent dat iedereen die verantwoordelijk is voor een terrein, grond of gebouw, maatregelen moet treffen om deze dieren te vermijden en/of te bestrijden.

Preventie : Het is vooral belangrijk om ervoor te zorgen dat ratten zich zo weinig mogelijk thuis voelen. Tracht te vermijden dat ze voedsel, water en onderdak vinden. Enkele **tips** om ratten te vermijden:

- Ruim regelmatig op in en rond gebouwen;
- Stapel verpakte veevoerders op een palet, los van de muur.
- Gebruik zoveel mogelijk harde en duurzame materialen voor het stockeren van voedsel.
- Verzamel huishoudelijk afval in goed afgesloten vuilnisbakken of containers.
- Zorg voor een frequente afvoer van het huisvuil.
- Vermijd lekkende kranen en leidingen, zorg dat er geen waterplasjes achterblijven.
- Zorg ervoor dat de toegangen tot gebouwen en rioleringen worden afgesloten.
- Strooi geen kippenvoer op de grond, maar in een voerbakje en neem dit 's avonds weg.

Bestrijding | Indien preventiemaatregelen niet volstaan om de populatie bruine ratten onder controle te houden, is bestrijding noodzakelijk. Hiervoor neemt u best contact op met het gemeentebestuur, milieudienst 050/28 91 25.

Hoe verantwoord omgaan met gifstoffen?

Chemische bestrijdingsmiddelen, zoals rattenvergif, zijn gevaarlijk voor mens en milieu : * Het gif moet steeds afgeschermd geplaatst worden. Dat kan bijvoorbeeld in een "rattenbak" die in de handel te verkrijgen is.

* In droge omstandigheden (binnen) wordt best gif in de vorm van graantjes gebruikt. In vochtige omstandigheden (buiten, langs waterlopen, in riolen) worden best "waterbestendige" gifblokken gebruikt.

* De hoeveelheid uitgezet giflokaas moet goed afgemeten zijn. Het is beter om kleine hoeveelheden aan te bieden op verschillende plaatsen gedurende een lange periode dan één grote hoeveelheid in één keer uit te leggen. **Ratten zijn schuwe dieren. Het duurt soms verscheidene weken vooraleer ze van het rattenvergif durven eten.** Bovendien kan het enkele dagen tot enkele weken duren voor de dieren sterven ten gevolge van het gif. Meestal sterven de dieren in hun schuilplaats en is de kans dus klein dat dode ratten worden teruggevonden. **Denk niet te snel dat het gif "niet werkt"**. Indien het giftig lokaas toch

meerdere weken onaangeroerd blijft, ligt het waarschijnlijk niet op een goede plaats, is het niet (meer) smakelijk of zijn er lekkerdere dingen in de buurt. In het laatste geval moet je ervoor zorgen dat dit voedsel voor de ratten onbereikbaar wordt gemaakt.

* Rattenvergif is, net als alle chemische bestrijdingsmiddelen, een gevaarlijk product. Eventuele overschotten (met hun oorspronkelijke verpakking) moeten beschouwd worden als gevaarlijke afval en moeten op die manier ook selectief ingezameld worden. Ze horen zeker niet thuis bij het restafval!

De muskusrat

De muskusrat in het kort

Muskusratten bouwen hun nest middenin dicht bij elkaar groeiende planten, die net boven het water uitsteken. **Schade** Net als beverratten zorgen muskusratten voor vraatschade. Dit kan leiden tot wijzigingen in de soortensamenstelling van bepaalde plantengemeenschappen. Bovendien heeft hun gedrag invloed op de levensomstandigheden van andere dieren (bijvoorbeeld de aantasting van paaiplaatsen van vissen en voortplantingsplaatsen van insecten). Maar de grootste schade brengen ze teweeg aan landbouwgewassen. Dit vormt een krachtig argument om grote populaties te bestrijden.

Bestrijding Indien preventiemaatregelen niet volstaan is bestrijding noodzakelijk. Hiervoor neemt u best contact op met het gemeentebestuur, milieudienst 050/28 91 25.